

МАТЕРІЯЛИ ДО МАТЕМАТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

ЗІБРАВ

Др. Володимир Левицький.

Язикова комісія Наукового Товариства ім. Шевченка припоручила мені зладити термінологію математичну, переважно з угляденням математики шкільної. Хотяй існують і у нас дуже добрі підручники математики елементарної (Арифметика і алгебра ч. I. і II. проф. П. Огоновського та геометрія з погляду ч. I. і II. проф. Дра Е. Савицького), де можна найти добру термінологію до математики нижшої, то однак охотно прийняв ся я виповнення даного мені припоручення. Руководила мною та надія, що може при помочи такої збірки буде легше комусь фаховому зайнятись зладженем підручників до вищої гімназії, шкіл віділових та реальних; до таких шкіл або нема підручників або є перестарілі. Збірки сеї не вважаю я однак за останнє слово в kwestії термінології математичної, вважаю її лиш матеріялами, які поступенно треба буде доповняти; бути може, що пропустив я сей або той термін, та се легко дасть ся оправдати тим, що одному чоловікови не так легко уложити та винайти всі можливі терміни, а то тим більше, що найти нині границю, де кінчить ся математика елементарна, а починаєсь вища, річ майже неможлива.

Ще одно слово що до способу уложеня сего збірника. Є се часть перша матеріялів до термінології; а обнимає она т. зв. математику елементарну. Розумію через се математику в тім обсязі, в яким обнимає її план шкіл середних; тому-то поділив я її після званого шаблону на алгебраїчну та геометричну часть. В геометричній части помістив я вискази, які приходять в елементах т. зв. геометрії новійшої [синтетичної, метової (projective Geometrie після

Кляйна)]. Се є оправдане о стілько, що і нині вже вступні поняття тої геометрії виступають в підручниках шкільних, та нема сумніву, що геометрія та мусить з часом яко річ поглядова увійти в план математики шкільної, а друге, що много термінів та уступів тої геометрії можна живцем перенести до геометрії начеркової (darstellende, descriptive Geometrie), яку я помістив окремо під в). — Може не одного здивує, що я деякі терміни і під б) і під в) рівночасно помістив; се зробив я тому, щоби улекшити шукане термінів спільних, що приходять і в звичайній геометрії і начерковій.

Часть друга містити-ме математику висшу; думаю, що зладженя термінології такої є конче пожадане, щоби улекшити людем фаховим працю в рідній мові на ниві, що у нас зовсім еще не тикана.

В кінці додати мушу, що сей збірник був передискутований на засіданнях математично-природописної секції Наукового Тов. ім. Шевченка, де много цінних уваг та термінів подали проф. П. Огоновский та проф. І. Верхратский.